

dámságok» c. könyve 1928-ban jelent meg. »13«, »V. Xavér«, c. vígjátékát, »Szalmaláng«, »Kunok kapitánya« c. operettjét a kiskunhalasi Városi Színház adta elő.

Gaal József, (dálnoki), író, a M. Tud. Akadémia levelező- és a Kisfaludy Társaság rendes tagja, sz. 1811. dec. 12-én, Nagykárolyban, megh. 1866. febr. 28-án, Pesten. Családja a székelyföldről, Dálnokról származott s írói pályája elején többször használja is a Dálnoki-előnevet. Atyja, József, klasszikai műveltségű ember volt. Latin remekírókon lelkesülve s magyar példáktól buzdítva ifjabb éveiben maga is írt verseket. Anyja, Marsovszky Jozefa, szelid lelkű s mély érzelmű nő volt. G. Színfaluban, Nagykárolyban, Szatmárt járta iskoláit, majd Budán folytatta. 1826-ban Pesten jogot végzett, miközben leckeadással és másolással tartotta fenn magát. A szabadságharc alatt mint hírlapíró működött, jó szolgálatokat téve a kormánynak. Egy ideig szerkesztette a »Március tizenötödike« c. napilapot. Munkái: »A király Ludason«, tört. vj. 5 felv. 1836-ban az Akadémián dicséretet nyert. (Megjelent a »Magyar történeti színművek« III. kötetében. Kézirata a Nemzeti Színház könyvtárában.) »Szerelem és champagneik«, vj. 5 felv. Színre került 1838. május 16. (Megjelent a báró Eötvös József által szerkesztett »Árvízkönyv«-ben, 1839. III. kötetében. Kézirata a Nemzeti Színház könyvtárában.) »A peleskei nótárius«, népies bohózat 3 szakaszban, 4 felv. 1838. okt. 8. Nemzeti Színházban. (Megjelent a Nagy Ignác »Színműtára«-ban, 1839. I. kötet, II. füzetben, kétszer; a 3-ik kiadása Pfeiffer Ferdinánd »A Nemzeti Színház könyvtára« c. vállalatában, 63-ik füzet; 1874-ben; 4-ik, kritikailag átnézett kiadása Gyulai Pál »Olcsó könyvtár«-ában, 123-ik füzet, 1881. (L.: még »Peleskei nótárius« címszót.) Egyéb műve: Mátyás király Boroszlóban, dr. 5 felv. 1837. (Nem került színre.) »Svatopluk«, szomorú. 5 felv. 1839. febr. 20. »Az ecsedi tündér«, vj. 5 felv. 1839. aug. 17. (Ekkor másodszor adták, rövidítve.) »Tatárfutás«, boh. u. e. év dec. 3. »Pazar fősvények«, vj. 1841. »Két Julia«, vj. 3 felv. 1841. »Jaj, nekem!« (írta 1842-ben, de nem került színre.) »A fősvény kétszer fizet«, vj. 1

felv. 1848-ban írta, de nem került színre. Utolsó darabja (3 fordításon kívül): »Vén sas«, boh. 4 felv. Bem. 1843. okt. 20. 1911. dec. 12. születése 100-ik évfordulóját a Nemzeti Színház a »Peleskei nótárius«-sal ülte meg.

Gaal Karolina, írónő, sz. 1825. szept. 29-én, Tisza-Inokán (Hevesm.). Már 16 éves korában foglalkozott az irodalommal. Színművei: »Nő kerestetik«, vj. 3 felv. Bem. 1863. jún. 30., a budai Népszínházban. »Napamasszony«, vj. 3 felv. Bem. 1863. Nagykőrösön.

Gaal László, színész, sz. 1860-ban, Drávafokon (Somogym.). Színész lett 1883. okt. 1-én, Jakab Lajosnál.

Gaál László, színész, sz. 1903. ápr. 24-én, Budapesten. Színipályára lépett 1927. szept. 1-én.

Gaál Mihály, (rákosfalvi). Úttörő színész, sz. 1791. febr. 28-án, Ákosfalván, Erdélyben, megh. 1866. ápr. 27-én, Pesten. Iskoláit a marosvásárhelyi kollégiumban járta. 1814-ben lett színésszé. Első állomása Nagykároly volt, Balogh Istvánnál. Hogy szereplőszínész lehessen, kebelbarátjával, Nagy Mózással (kivel együtt járta a marosvásárhelyi kollégiumot), előbb kortinahúzó volt, majd sugóvá lépett elő, azután mécsesgyújtó lett, amely tiszteletbeli állásnak külön becéző-nevet adott, elnevezve azt »bablonkák«-nak. Ennél a társulatnál működött azon időben Szerdahelyi József, Horváth, Farkas, Vásárhelyi, Gyórfy, Kilenyi Dávid, Baky Gábor, Szász József, Nagy Pál, Gyulai Samu, Ujfalussy, stb. Ő volt az a mértföldcsizmás gyalogló, aki egy könyvért az egész országon átgyalogolt. Ugyanis Veszprémben Ángyán nevű paptól Herder: »Ideen zur Philosophie der Geschichte der Menschenheit« c. könyvet kölcsön kapt. Egyik pályatársa szemére hányta, hogy a kölcsönkönyvet rajta követelik és hogy azt miért nem adta vissza a papnak. Erre Gaál gyalog elindult Ákosfalváról Veszprémbe, megmutatta a szórazott papnak a sürgetett könyvet, azt mondva: »Ott van a harmadik soron, a hetedik könyv.« A kérdéses könyv ugyanis teljes épségben ott volt a helyén. A